

Déli Hírlap

CSUTORTOK, 1931. JULIUS 9.

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 150. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICHENDRÉ

A buza

ringó kalasztengeret, amint magba szökkent, és aranylón verty vissza a nyári nap tüzelő sugarait, yégigsimogatta a gazda szerető tekintete, melyből a jobb jövő, minden reménye sugárzott. Azt hitte, hogy annyi család és annyi kormányesapás után végre elérkezik ő is oda, hogy munkájának meglesz eredménye, verejtékezésének megterem gyümölese. És megvolt az aratás, zsákokban hever a buza, de nincs ki megvegye. Nincs ki meg tudja venni olyan áron, hogy a bevettelt mag, a százféle adó után munkájának ellenértékeképpen is maradjon legalább annyi, amennyi az ő és hozzátartozóinak megélhetését a következő aratásig biztosítaná. A vagonokénti tízezer lei kiviteli jutalom sem tudta annyira feljavítani a buza árát, hogy csak némileg is megközelítse a szomszédos országok búzapárlását. Ennek pedig nem a buza silányabb minősége az oka, sem a gabonakereskedelemben üzött spekuláció, hanem a kormányok gazdasági koncepciójának a hiánya, az az abszolút nem-törődőség és általában hozzá nem értés is, mellyel ezeket a nagyfontosságú érdekeket kezelik. Más agrárállamokban a természetértékesítés mikéntje egyik legnagyobbat és legkomolyabb gondját képezi a felélés tényezőnek és eleve igyekeznek olyan kereskedelmi szerződéseket, konvenciókat és megállapodásokat kötni, amelyek az ország legdrágább kincsének, a gabonának értékcsökletését elősegítik. Amíg nálunk csak arra eszmélnek, hogy kimondottan agrárállam vagyunk, az aratás után óriási nagy gabonafeleslegnek várnak kivitelre, addig más államok az összes európai piacokon megelőzték. A szomszédos Magyarországon a buza ára megközelíti a száz leit, míg nálunk a kiviteli prémiummal együtt alig haladja meg ennek az árának a felét. Ez bizonyítja legkétszertesebben, hogy nem a buza minőségében, hanem a kormány politikájában van a hiba. És hiába hangoztatja a miniszterelnök, hogy ők nem akarnak forradalmasítani egyetlen társadalmi osztályt sem, a gazdaságközönség vitális érdekeinek ez a semmihevevése, egzisztenciája alapjának ez a megrendülése bizony nincs konszolidáló és megnyugtató hatással a gazdák lelkiületére. Amikor mind több lesznek olyanok a Bánság áldott termőföldjén is, akik a zsiros szántót kaszálóznak, legelőnek hagyják, mert ebbe nem kell magot és temérdek munkát fektetni, az adója is alacsonyabb: amikor a gazda kénytelen megállapítani, hogyha földjén kecskét legeltet, az is előnyösebb számára anyagilag, mintha búzát termesztene, akkor ez olyan sivar és elszomorító kép, mely legelősebb vetületében mutatja a kor-

A magyar iskolák elnyomtatása várható a középiskolai oktatási rendszer módosítását célzó javaslat nyomán, amely ellen a Magyar Párt szenátora élénken tiltakozott

Ferenc József és Cristea Miron pátriárka

A kamara és a szenátus tegnap izgalmas ülést tartott. A szenátusban a középiskolai javaslat tárgyalása alkalmával ismét éles összecsapás volt. A kamarában napirend előtt Graur István élénk értekezés közepette Honigmann, a Lupta főszekesztőjének letartóztatását tette szóvá. Utalt arra, hogy a Lupta szerkesztőségében hetek előtt házkutatást tartottak, utána pedig a lap főszekesztőjét letartóztatták. Honigmann még jelenleg is letartóztatásban van és a sajtónak az az álláspontja, hogy itt igazságügyi botrány történt. Nézet szerint bosszuról van szó. Folytatólag kijelenti, hogy a jelenlegi kormány egyik minisztere a Mirescu-kormány utolsó napjaiban tárgyalásokat folytatott, amelyeken arról volt szó, hogy a Lupta támogassa a leendő kormányt és ennek ellenében nyomdát és a szerkesztőségnek két képviselői mandátumot ajánlott fel. Honigmann ezt az ajánlatot visszautasította és amikor Jorga kormánya megalakult, az ellen heves harcot indított. A válasz az volt, hogy Honigmann letartóztaták.

Kérdést intéz a letartóztatás miatt Hamangiu igazságügyi miniszterhez, aki helyett Argetoianu pénzügyminiszter válaszolt:

— Ez az ügy a bíróság elé tartozik, feleslegesnek tartom ilyen kérdésekkel a kamara elé jönni.

Trancu-Jamari: Honigmann letartóztatása politikai természetű és erre az ügyre világosságot kell deríteni.

Argetoianu: Milyen világosságot akarnak? Az orosz hócipő ügyét, amelybe Honigmann bele van keverve, nem én, hanem még Mironescu kormánya juttatta el az ügyészséghez.

Gheliagianu: Nemzeti, parasztpárti hosszabb beszédben cátlannak és indokolatlannak tartja az autonóm vállalatoknak az egyes mi-

niszteriumokba való beosztását. Szerinte az autonóm vállalatok beaváltak és hasznót hajtottak az ablamnak.

Mihalache szerint a halászi és erdészi komercializált állami vállalatok szép nyereséget mutatnak fel és felesleges az autonóm állami vállalatokat a miniszteriumokba olvasztani.

Argetoianu: Ami a hasznót illeti, éppen az ellenkezőjéről tudok.

A szenátusban élénk tanügyi vita folyt és arra Jorga Miklósnak a középiskolai oktatásra vonatkozó javaslata adott alkalmat.

A javaslat szerint ezenul nem lesz nyolc osztályos középiskola, hanem négy osztályos gimnázium és négy osztályból álló liceum. A gimnázium elvégzése után a diákok a liceumban folytathatják tanulmányaikat.

Az első felszólaló Sándor József magyarpárti szenátor volt, aki a következőket mondotta:

Kisebbségi szempontból ez a javaslat is súlyosan érinti a kisebbségi iskolákat és tanulókat. A középiskolai oktatási rendszer nem más, mint elnyomtatás a kisebbségi intézetek ellen. A kisebbségi középiskolák számára teljes tanszabadságot követeltek, a növendékek magyarul tanulhassanak és magyarul vizsgázzanak. A javaslatot nem fogadhatom el.

Sándor József beszéde alkalmas volt arra, hogy Anghelescu, a jólismert magyarfaló, volt liberális közoktatásügyi miniszter a románságot a magyar időkben ért iskolasérelmekről tartson előadást. Elsősorban megköszönte Jorgának, hogy a liberálisok észrevételei alapján javaslatát módosította, majd utalt arra, hogy a magyar időkben a román iskolákat jobban üldözték, mint ma a magyar iskolákat. Akkor az elemi iskolától kezdve már erőszakos magyarosítás folyt.

Cristea Miron pátriárka: A

magyar kormány rendeletére még a templomban is magyar nyelven kellett volna bizonyos imákat elmondani. Ekkor panasza mentem Ferenc József királyhoz, aki a következőket mondotta: Menjen haza és ne vesse magát alá a rendelkezésnek. Anghelescu folytatja beszédét és különböző statisztikai adatokat sorol fel. Szerinte 1911-ig Magyarországon hétszáz román iskolát zártak be, Apponyi Albert gróf pedig 1917-ben a határszálen ötszáz magyar állami iskolát létesített.

Jorga miniszterelnök kifejti, hogy ő a teljes tanszabadság híve. Védelmébe veszi javaslatát és hangoztatja, hogy Temesvárott egy kisebbségi tanerőt tüntetett ki. Helytelennek tartja, ha a magyarok panaszaiakkal Genfben a Népszövetséghez fordulnak.

Politikai körökben egyébként nagy jelentőséget tulajdonítanak az uralkodó beszédének, amelyet a válaszfelirat ányujtása alkalmával mondott. A király a nemzeti egység mellett főleg Erdély és a Bánság együttműködésének fontosságát hangoztatta és rámutatott ezen két tartomány nagy érdemeire. A király beszéde a politikai békét készíti elő és azok az ellentétek, amelyek a kormány és az ellenzék között fennállanak, rövidesen elsimulnak. Ezt a feltevést egyrészt Jorga, másrészt Argetoianu békés beszédeiből meritik. Jorga ugyanis a felirati vita alkalmával nem támadta már az ellenzékét és beszédének hangja a békeszándékot viselte magán.

Argetoianu viszont a költségvetési vita alkalmával igen konciliáns álláspontra helyezkedett Popovici Mihály volt pénzügyminiszterrel szemben és egyáltalában nem feszegette a költségvetési hiányokat. Mindezekből arra következtetnek, hogy a politikai béke már nem sokáig várat magára.

mány politikájának esődjét. Ez a politika odavezet majd, hogy néhány éven belül nem ringó buzatengerben fürödnek a nyári, magotérelő nap arany sugarai, hanem bánsági kecske

és birkanyájak közös szőren törnek meg. Akkor majd nem a gabonakivitel, hanem a buza behozatala fog gondot okozni a kormánynak, mert minden gazda csak annyit fog vetni,

amennyi házi szükségletének fedezésére szükséges. A kormány talán tudatosan készíti elő ennek az őskori patriarhális kornak eljövételt.

A bolondok házában

az élet hajótöröttjei között, akiket a modern orvostudomány nem kinzókamrába zár, hanem betegeként gyógyít

Nem a munka, az eredménytelenség öli meg az idegeket

A debreceni klinika modern berendezéséről és az alkalmazott gyógymódookról csodákat beszéltek. Elsősorban az elmegyógyászati osztály érdekelt, mert ezeket rendszerint hét pecsétet lakat alatt őrzik. A debreceni egyetemen a legnagyobb készséggel vállalkoztak, hogy érdeklődésemet kielégítsék. Mielőtt a körutra indulnánk, Thurzó Jenő dr. tanársegéd szobájában kis pihenőt tartunk. A legmodernebb gyógyászati törekvéseiről, a nyugati mintára Magyarországon is megalakult elmevédelmi ligáról, a betegséget megelőzni hivatott lelki profilaxisról van szó.

Elmevédelmi liga

Nem a túlfeszített munka őrli föl manapság az emberek idegeit. Az egészséges szervezet néhány óra alatt a legnagyobb megerőltetést is játszva kipiheni. A tevékenységek meddősége, a végzett munka hiábavalósága és a legtisztább ambíciók nyomán támadt sikertelenség miatt való lehangoltság, ezek a kinzó negatív hangulatok támasztják föl azokat a súlyos lelki feszültségeket, melyek a társadalom legértékesebb, legegészségesebb egyedeit is a demencia partjaira képesek sodorni. Sürgős szükségesség tehát egy bomló idegzetű társadalommal szemben, amelyben a félbolondok ezreit kiméletesen pszihopátáknak nevezik, a lelki profilaxis, mely csak nagy és mély szociális segítség egybevetésével oldható meg.

A női osztályon

A női osztályon vagyunk. Egyelőre csak az idegeseknél. Többnyire az élet hajótöröttjei ezek, akiket pihentetéssel, jóságos szavakkal, bajuk gyökeréig terjedő analitikus érdeklődéssel csakhamar vissza lehet adni a külvilágnak. Egy fiatal leány, valami szerelem is szorong a háttérben — nem akart enni, akár a mikoplalók. De most már hajlik a biztató szóra. Barátságos világos termekben játszanak társasjátékot az üdülők, vagy kiünn időznek a kertben. Még tenniszt is játszhatnak. Semmi sem emlékeztet az elmegyógyintézetre ebben a szelid körben, csupán az a körülmény ragadhatja meg a nagyon figyelő szemlélt, hogy a lecsavarható építészeti részek itt be vannak építve a falba, vagy nem mondható meg. A súlyos esetek inkább az árnyékosabb szobákban vannak, hol nem zavarja őket a napfény.

A férfiosztályon

A férfiosztályban ugyanez a meghitt nyugalom. Békés arcu emberek közt haladunk tova. A férfiak csoportjából egy vidáman csillogó fekete szempár egyenesen belémkap. Tisztelegő tudóban a háttérben marad, ez a hosszú ember,

de egész izguló nyugtasága egy kiált felém ékesenszólo némaságában, mintha csak azt mondaná:

„No végre! Legfőbb ideje. Meddig várjalak még?”

A magánfülkékben már egy sötét árnyalattal mélyül a tonus. Óriási gyerekágyakban pihennek itt a súlyos betegek, felhuzható zsinorhálózat az ágyak oldala. Az egyik szobában le van eresztve a háló, összekuporodva az ágy mélyében embergomolyag. Toll pihe van a kezében, azzal játszik. Ahogy belépünk felriad, pupillája mélyen kitágul, mint a holtrarémműt állat és úgy könyörög, hogy ne bántuk. Főlelemlátomásai vannak. Thurzó dr. odalép az ágyhoz, halk szóval végigsimítja a homlokát, egyszerre kisimulnak a szenvedő vonások és a beteg mélyeseg megnyugvással rebegi:

— Maga az én anyám, ugye? ..

Dühöngők — a fürdőben

Alacsony ajtó nyílik, mélyül az árnyék. Három fürdőkád egymás mellett, gumitakaró rájuk szorítva. Kis nyílásból Mirabeau novellájára emlékeztetően három eltorzult fej kísért rajtuk. Az első arc szeméi szinte kiugranak üregeikből, a második féloldalra alélt, szinte ködbe vész a harmadik.

— Nem igen alkalmazzuk a dühöngőknél a narkotikus káros injekciókat, — mondja a tanár —, inkább meleg fürdőt adunk nekik. A víz hőfoka automatikus szabályozó készülék révén állandóan egyenlő, így tartjuk őket néha fél-napig is. Mikor aztán a fürdőből kikerülnek, elvész belőlük minden ellenállás és meggyőző beszélgetésekkel ilyenkor tudjuk leginkább kényszerképzeteiket, gondolataikat elsimítani.

Egyik bolond kineveti a másikat

— Láthatnék néhány érdekes rögeszmést? — kérdezem.

— Hogyne!

Már is előttünk áll egy kopott alak, de ott settenkedik már közvetlen közelben a nyurga, csillogó

szemü ember is. Tönkrement egzisztenciák rendszerint ellenkező rögeszmékbe esnek.

— Nos barátom, magának sok pénze van, ugye? — szól a kopott-hoz a tanár.

— Hát kérem, elég jól megy a sorom. Havonta ezer pengő betegpénzt kapok, három birtokom van, nyolc borpincém négy-öt millió hektoliter borral. És gyémántjaim is vannak, huszonegy karáton felüliek...

A feketeszemü nyurga már ott áll a beszélő háta mögött, időnként leguggol; oldalát fogja hangtalan nevetésében. Közben incelkedve rámkacsint, mintha csak azt mondaná:

— Hát mit szólsz ehhez az örült köszörűshöz? ..

A hatodik világrész

— Nos és ön, Waldmann ur? — kérdi most Thurzó dr. A nyurga virgoncan élénk perdül.

— Az én találmányom a mindenhova ellátó világmikroszkop. Mint világszeni készítettem saját taktikámmal: Nyolcvan trillió dollár alapítke: Holdbapépítéshez is használható: De mért írja amit mondok?

— Mert ez az ur azért jött: szerkesztő.

— Akkor tessék azonnal megírni azt is, hogy engem itt bolonddá redukálnak zseniális találmányom elleni irigység miatt.

— Megírom, de nekünk is költségeink vannak, felelem... Ön ugyanis trilliók felett rendelkezik, azt hiszem nem lesz sok, ha két billiót kérünk...

— Meg van szavazva!

— No Isten áldja meg, világmérnök ur!

— Várjon uram, még nem vagyok készen. Én mikroszkopommal azt is felfedeztem, hogy nemcsak öt világrész van, hanem egy hatodik is. Egy napon boldog gazdag világ, amely többet ér, mint a többi öt együttvéve. De oda csak az mehet, akinek én megmutatom az utat.

— És kiket fog odaküldeni? — kérdi Thurzó dr.

— Mindenestire csak nekem

kedves egyéniségeket.

Valóban szép lehet ez a hatodik világ. Költők és örültek örök fantáziavilága. Waldmann ur minden idők legkülönb Krózsusa, irigylen-dőbb még a valóságos amerikai milliárdosoknál is. Neki soha sincs igazi pénzügyi gondja. Mert ha el is herdálja azt a nyolcvan trillió alaptőkét, akkor sincs semmi baj. Még mindig megmarad számára a hatodik világrész, melynek minden aranyát és gyémántját idezzállíthatja a neki kedves egyéniségek készséges segítsége révén... (Debrecen) Flaneur.

Csalafinta pár ügyes komédiával sikerült be-törést rendezett

Pecsétet a Majláth-utca egyik lakásába berontott egy feldult arcú nő és arra kérte a házbelleket, hogy rejtse el, mert a férje üldözi és meg akarja ölni. Az asszonyt megsajnál-ták és beengedték a hálószobába. Nemsokára egy káromkodó férfi top-pant be a házba, a kezében revolvert szorongatott és követelte, adják ki a feleségét, hogy megölhesse. A meg-rémült emberek bizonykodtak, hogy az asszony nincsen náluk. A férj ne-hezen akarta ezt elhinni és majdnem egynegyed óra hosszán vitázott a házbellekkel, akiknek elmondta, hogy a felesége folytonos ellentmondásai-val egyre ingerli és azért kell meg-halnia. Végül a dühöngő ember mégis csak elesenedett és eltávozott. Nemsokára a házbellek beszóltak a hálószobába az ott remegő asszony-nak, hogy kijöhet. Az asszony kijött és nem győzött eléggé hálálkodni meg-mertőinek, majd kijelentette, hogy el-megy az anyjához és nem tér vissza többé férjéhez. Körülbelül félóra múlva a háziaknak dolga akadt a hálószobában és akkor rémülten vet-ték észre, hogy szekrényeik fel van-nak törve és azokból tizenkétezer pengő értékű készpénz és ékszer hiányzik. Azonnal látnívaló volt, hogy az egész, amit az asszony és a férfi lejtaszott előttük, csak komédia volt azzal a céllal, hogy amíg a férfi a háziakat szóval tartja, addig az asszony nyugodtan lophasson. A rend-őrség a csalafinta párt M a y e r Róza eseléd és F ü z i Károly rovt-mult munkakerülő személyében el-fogta. A lopott pénzből ötven pengő akkorára már elköltötték, de az ék-szer hiánytalanul meg volt náluk.

Sajtások!

Ha minőségű gyártani kívánok, úgy használok csak a világhírű I. Coster und Söhne Gouda, hollandi gyár sajtóiporát. Vezérképviselő és lerakó **Wátz Agost-nál** Temesvár, Belváros, Hunyadi-utca 2.

Potom pénzért társasutazások a nyár folyamán:

Párisba. Indulás jul. 11. aug. 16 és szeptember 3.

Eszaksarki utazás. Indulás július 18.

Körutazás négy országon át. Indulás július 31.

Kirándulás Jugoszlávián és Dalmácián át Görögországba. Indulás minden hó 30-án.

Felvilágosítás a Déli Hirlap kiadóhivatalában

Nagy raktár modern eszterpályákban, kandelókban és takaréktűzhelyekben, Minden színben és kiviteben, elsőrendű anyagok, bázulatos olcsó árak az 1893. évben alapított eszterpályagyártó cégnek, **PLESZ JÁNOS FIJA** Mehad, Str. Ottomán 10 (Wassits-utca, új gyár a serkon fal, Crisan-utca 18). Falcsempézés, kő-határakások és javítások pontosan és gyorsan eszközölteinek.

Fegyverkezésre több pénz kell

évente az összes országoknak, mint amennyit a nemzetközi adósságok összege kitesz és ez a világválság oka

Mégis győzött Hoover javaslata

Párisban a francia—amerikai tárgyalások hétfőről keddre virradó éjszaka éjfélkor eredményesen befejeződtek. Mellon amerikai pénzügyminiszter közölte Hoover elnökkel telefonon Franciaország újabb javaslatait, mire Hoover a washingtoni Fehér Házból visszatelafonálta, hogy hozzájárul a meg-egyezés új szövegéhez, amelyet Franciaország ajánl. A létrejött megállapodás lényegében megfelel az amerikai ajánlat szellemének, — mondotta telefonon Hoover, — azonban tekintettel arra, hogy az eredeti terv módosítását jelenti, meg kell kérdezni az érdekelt állama-akat is, hogy ilyen formában elfogadják-e azt. Mellon amerikai pénzügyminiszter és Edge amerikai nagykövet közölték a francia miniszterelnökkel Hoover üzenetét, hogy a meg egyezéshez hozzájárul és köszönetét fejezi ki Franciaor-szágnak, amiért lehetővé teszi a vilá-g szanalását. Laval miniszter-elnök arra kérte az amerikai kor-mány képviselőit, hogy tolmácsol-ják üdvözlését Hoover elnöknek, akinek érdeme, hogy a terv felve-tődött és valóra válhatott.

Washingtoni jelentés szerint Hoover elnök még éjszaka fo-gadta az újságírókat, akik előtt nyilatkozott. Az area sugárzott az örömtől. Kétségtelen — mon-dotta — hogy a megegyezéssel úgy Amerika, mint Franciaor-szág és a többi állam nagy áldo-zatokat vállalt magára, azon-ban ezek az áldozatok a vilá-gválság enyhítéséhez szüksége-sek. A válság legfőbb oka az volt, hogy az európai országok állandó félelemben voltak min-dig és egyre tovább fegyver-keztek, ami miatt nem jutott pénzüik másra. Mindent el kell követni az általános leszerelés érdekében, mert a fegyverke-zés óriási összegeket nyel el. Az összes országok sokkal nagyobb összegeket fordítanak évente a fegyverkezésre, mint amennyit a nemzetközi adósságok össze-gé kitesz.

Tekintettel arra, hogy a Hoover-tervet sikerült megvalósítani, Né-metországban nagy az öröm. A né-met birodalmi kormány felhívást intézett a német néphez és felszó-lítja azt, hogy mindig hálával vi-selkedjék Hoover elnök iránt, aki-nek államférfiúi érdemeit méltatja. A német kormány hálásán gondol Hooverre, akinél a birodalom helyze-te megértésre talált. A német nép-nek azonban méltónak kell bizo-nyulnia ezekben az időkben és be-

kell látnia, hogy azokat a terheket, amelyek nyomják, a kormány egye-lőre nem tudja a vállairól levenni, mert a könnyítéseket, amelyeket a Hoover-terv hoz, elsősorban az ország általános gazdasági helyze-tének javítására kell fordítani. Gyógyítani kell a régi sebeket és olyan alapokat és állapotokat te-rementeni, amelyek kizárják azt, hogy a maihoz hasonló válság még egyszer előforduljon.

Az amerikaiak és a franciák között létrejött megegyezés négy pontot tartalmaz. Az első pont biztosítja a moratóriumot 1931 július 1-től 1932 június 30-ig. A második pont a feltél-telhez nem kötött fizetéseket a nemzetközi fizetések bankjához utalja. A harmadik a fizetések törlesztéséről, a negyedik pedig a német vasutak fizetési köte-lezettségéről szól. Ezenkívül

van még három alpont.

A francia kormány elhatározta, hogy Párisba konferenciára hívja össze mindazokat a hatalmakat, amelyek a Young-tervet aláírták. A konferencia a Hoover-terv végre-hajtásával van kapcsolatban.

A Hoover-tervnek Franciaország részéről történt elfoglalásával a bu-karesti lapok pártállásra való tekin-tet nélkül rokonszenves hangon foglalkoznak és az ujkori Európa legértékesebb eseményének mond-ják. Amerika abban a helyzetben lesz, hogy pénztartalékjait újból az európai piacokon helyezze el és nagy összegű befektetési kölesont remélhet Románia is Amerikától. Még az ellenzéki lap is elismeréssel adóznak a román kormány-nak, amely az első pillanatban hoz-zájárult a Hoover-javaslatához és ezt a gesztust Amerika bizonyára értékelni tudja.

A Zeileis-gép használata ismét szabad és a temesvári tábla a miniszterium betiltó határozatát megsemmisítette

A temesvári ítélőtábla, mint köz igazgatási bíróság Dumitrescu—Craciunescu—Costantinescu taná-csa tegnap hirdette ki az ítéletet a Zeileis-perben. Az ítélet kihírde-tését országos érdeklődés előzte meg. A temesvári ítélőtábla a mun-kaügyi miniszteriumnak azt a ren-deletét, amellyel betiltotta a Zeileis rendszerű gépekkel való magas áramfeszültségű gyógykezelést alap talannak, indokolatlannak és egy-ben törvénytelennek minősítette és azt hatályon kívül helyezte. Egyben feloldotta a tábla a közegészségügyi hatóság által lefoglalt és Wachsmann Alvin dr. tulajdonát képező Zeileis-gépet a zár alól és megen-gedte az azzal való gyógykezelést. Ezenkívül a bíróság a munkaügyi miniszteriumot a perköltségek vi-selésére kötelezte. A táblai ítélet or-

szágos viszonylatban is érvényes és az indoklás mindenben elfogadta Wachsmann Alvin dr. álláspontját. Az indoklás megállapítja, hogy a betiltó rendelet kiadására a minisz-teriumnak nem volt joga, mert az orvosi gyakorlat a betegségek gyó-gyítását szolgálja és nem lehet zár alá venni, illetve a használatától el-tiltani egy olyan gépet, amely az orvostudomány fejlődése révén al-kalmas a különböző betegségek le-küzdésére. Utasítja a bíróság a munkaügyi miniszteriumot, hogy az ítéletet tizenöt napon belül hajtsa végre. Nem valószínű, hogy a meg-indokolt ítélet ellen a miniszterium felebbezést jelentene be. Az ítélet kihirdetésénél sok orvos és a Zei-leis-géppel már eddig is kezelés alatt állott beteg volt jelen.

Közelharc a nyugdíjfronton ahol sok száz elkeseredett ember viaskodik, valóságos ütközetet folytat a megélhetés keserves garasaiért

Száz és száz ember tolongása szűk folyosókon, láрма, lökdösődés, összenyomott emberek jajgatása, asszonyok sikoltása, gyenge szer-vezetűek elájulása, folyosói abla-koknak könyökökkel való benyo-mása és a cserepeknek az udvarra

való esőrómpölő kirepülése — mindez együttvéve rövidesen úgy fejezhető ki: nyugdíjkifizetés a te-mesvári pénzügyigazgatóságon. A nyugdíjasok, akik valahogyan né-szét vették, hogy hat hét meddő várakozása után ismét lesz nyug-

díjkifizetés, tegnap reggel már hajnali öt órakor tódultak kisebb-nagyobb csoportokban a pénzügy-igazgatóság második emeletének folyosóira, hogy idejében ott legye-nek. Mikor reggel hét órakor hiva-talos óra kezdődött, a tisztviselők képtelenek voltak a sűrű embertö-megen keresztültörni és csak úgy juthattak be hivatalos szobáikba, hogy más hivatali helyiségeken ke-resztül nagy kerülőket tettek.

Régebben Temesvárott a nyug-díjasokat három csoportban fizet-ték ki. Külön kapták meg nyug-díjaikat a katonai nyugdíjasok, kül-lön a vasutasok és külön a többi szolgálati ágak nyugdíjasai. Ak-kor is fordult elő kisebbrendű to-longás, azonban szinte elképzelhe-tetlen az a tolongás, amely tegnap volt a pénzügyigazgatóságon ész-lelhető, amikor először alkalmazták az új rendet, amely szerint vala-mennyi nyugdíjas egy helyen kapja meg a nyugdíját. Azaz, hogy de-hogy is kapja meg. Csak kapná, ha volna elegendő pénz.

Azok, akik reggel öt órakor már ott reménykedtek elsőként a pénz-ügyigazgatóságon, hét órakor las-sankint bemehettek a pénzügyigaz-gatóság második emeletének tizes számu szobájába. Ott történt ugyanis a nyugdíjak számfejtése. Odabent egyetlen tisztviselő végezte ezt a munkát. Ezalatt azon-ban odakint az emberek mértani haladvány arányában szaporodtak. Amíg odabent egy nyugdíjasnak a nyugdíját számfejtették, addig odakint harminc újabb nyugdíjas nyomódott bele a tömegbe. És jaj volt ennek, akinek a nyugdíját odabent már számfejtették. Azt összenyomták, ruháját letépték róla, amíg végre kikerülhetett a hosszú folyosó végén a tömegből. Akkor aztán alig ocsudott föl, már-is újabb tömkelegbe sodródott. A másik folyosón ugyanis be kellett nekie mennie a főpénztárba, hogy fölvegye számfejtett nyugdíját. Minthogy a kifizetéseket egyetlen-egy ember teljesítette, nem tudta ezt kellő tempóban elvégezni és a kifizetésre várók mindegyre na-gyobb tömegben gyűltek össze az ajtó előtt. A tolongás itt is életve-szedelmes volt.

Aztán tizenegy óra előtt egyszer-re kinyílt a főpénztár ajtaja és a tisztviselő kiszólt, hogy vége a nyugdíjkifizetésnek, mert nincsen több pénz. Ezzel becsapta az ajtót és a biztonság kedvéért belülről kulccsal zárta be azt. Ugyanakkor beszüntették a számfejtést is. Két millió lei állott összesen rendelkezésre nyugdíjkifizetésre. Ez a két millió lei hamarosan elfogyott, különösen amikor kiderült, hogy egyes protekciók már tegnap is kaptak nyugdíját, sőt ajtók meg-kerülésével tegnapelőtt is.

A nyugdíjasok kétségbeesetten kérdezték: mikor lesz megint pénz és nyugdíjkifizetés? Senki nem tudott nekik válaszolni.

Magyar népünnepély jul. 12-én

Vasárnap, az erzsébetvárosi
NOVOTNY (WEISZGERBER) vendéglőben

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVAROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:
2-52, este 9 után 13 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R.T.
nyomása.

Az írásbeli érettségi vizsga eredménye

Az érettségi vizsgálatok írásbeli
része, amely már az új érettségi tör-
vény alapján folyt le, Temesvárott
befejeződött. A jelöltek két bizottság
vizsgáztatta. A Carmen Sylva
leányliceum épületében működő bi-
zottság előtt kilencvennyolc jelölt je-
lentkezett az írásbeli érettségire,
amelynek eredményét tegnap délelőtt
hirdették ki. Ezek szerint a 98 jelölt
közül 87 jelölt átmént az írásbeli
érettségén, míg 11 jelölt nem felelt
meg. Az elutasított 11 jelölt közül ki-
lenc a piarista gimnázium volt növendé-
kéiből került ki. A piarista gimnázium
növendékei közül a következők tettek
le sikeresen az írásbeli érettségik:
Bauer György, Beniczky László, Be-
ran Zsigmond, Bojhos Mihály, Boldis
József, Bratan János, Brenzay Géza,
Csermák Lipót, Dudás László, Eberle
Vilmos, Forgács László, Franzen Ká-
roly, Gémesi István, Havlik Vince,
Hrivnyák Zoltán, Kiss István, Leba-
nov Antal, Meschkán Márkus, Popa
Lucian, Poysz Ferenc, Püllök Géza,
Sisak István, Tomsa János és Tóth
János. A zsidó liceum növendékeiből
a következők mentek át: Apsan Mi-
hály, Bernát Zoltán, Goldberger Ernő,
Grünberger János, Gutfreund Endre,
Kain Pál, Krausz György, Kubisek
Dezso, Márton Lajos, Schwarz Man-
fréd, Sipos László, Szabó Károly,
Tauszig István és Weisz György. A
Notre Dame katolikus felekezeti
leányliceumból Bárdossy Hortensia,
Bolza Olga, Ghera Smaranda, Cim-
paneriu Mária, Gurica Anna, Danciu
Aurora, Dávid Silvia, Henzel Doris,
Hoffmann Jolán, Kabdebó Johanna,
Kreppel Anna, Lázár Erzsébet, Löbl
Borbála, Negru Julia, Nikolik Olga,
Fataky Erzsébet, Pinteá Valentina,
Radermacher Kornélia, Szabolcsky
Aranka, Vincze Kamilla és Weszel-
lovszky Vilma vizsgáztak sikerrel. A
Carmen Sylva leányliceum növendé-
kei közül vizsgát tettek: Ardelean
Juliánna, Barbalate Eugenia, Barbu
Florica, Bordes Stefánia, Bugariu
Amália, Bugárszki Mirana, Carunta
Mária, Crina Mária, Cucu Felicia,
Dalea Valéria, Dulama Mária, Geor-
giu Mária, Ghilezan Blanca, Giulev-
zar Emma, Imbroane Delia, Mesoaie
Silvia, Mihai Edit, Nyiri Magda,
Stanea Florica, Susan Lucia, Szász
Ilma, Szidon Henriette, Tarziu Anna,
Teodorescu Dóra. A Carmen Sylva
leányliceum épületében működő vi-
zsgáztató bizottság tegnap már meg-

Nyári vásárunk

néhány ára

LOUVRE

Divatáruház Józsefváros, a róm.
kath. templommal szemben.

Francia mintás
fehérnemű opál

52

Dirndli delaine

26

Modern pyjama
anyag

32

Tiroli dirndli
creton 90 széles

47

Mintás grenadin

29

Selyem Mousseline

125

Crepe de chine
tisza selyem

220

I. angol férfiing
popeline

50

Ruhaslymek divatos
kimintázásban

67

115. prima fehérnemű
opál

48

kezdte a szóbeli érettségi vizsgálato-
kat. Tegnap tizenöt jelölt került szó-
belire a bizottság elé, míg a mai nap
folyamán huszonöt jelöltet vizsgáztat
a bizottság.

A Diaconovici Logában működő bi-
zottság előtt 98 jelölt közül 15 jelöltet
visszavetettek. A szóbeli vizsgák ma
reggel kezdődnek és a jelöltek ötös
cseportokban járulnak a bizottság elé.

Zöld Mihály temetése

Végvár községnek osztatlan részvéte mellett tegnap délután ment végbe

A mélységes gyász őszinte meg-
nyilatkozása közepette tegnap dél-
után ment végbe Zöld Mihály
végvári református esperes temeté-
se, aki huszonhárom éven keresztül
volt Végvár lelki pásztora és aki-
nek halála gyászba döntötte a re-
formátus egyházat, a magyarságot
és az egész községet. A temetési
szertartást nagy papi segédlettel
Szabolcska László dr. temesvá-
ri esperes végezte, segédkező lelke-
sek voltak Elekes Gyula Temes-
várról, Kis Imre Ujmosnicáról,
Bodnár László Szigetfaluról és Aj-
tay Gábor Végvárról. A temetésen
jelen voltak többek között: Szele
Gyula dr. egyházmegyei főgondnok,
nyugalmazott lugosi táblabíró, a
Magyar párt bányászati tagozata ré-
széről Pál György dr. főtitkár és
Holló Gyula, továbbá Perian Tobie
kádári gör. keleti lelkész, G. Tóth
János, id. Zöld Zoltán igazgató-
tanító vezetésével a tantestület és
Végvár egész lakossága. A szertar-
tást a templomban istentisztelet ve-
zette be, amikor is a koporsó mel-

lett Szabolcska László dr. magas-
szárnyalású bucsubeszédet mondott
és méltatta az elhunyt érdemeit.
Utána a templomban Elekes
Gyula imádkozott és megható be-
szédet mondott. A végvári dalárda
a kóruson ifj. Zöld Zoltán veze-
tésével gyászdalokat énekelt.

A temetési menet ezután megin-
dult és a sírnál Kis Imre ujmosni-
cai lelkész mondott szívbemarkoló
bucsuztatót. Beszélt a református
egyházmegye, a végvári egyházköz-
ség, a tantestület, Végvár községe,
a református nőszövetség, az olvasó
egylet, a polgári olvasóköri, az ipa-
rosegylet, a végvári dalárda, a vég-
vári tüzoltótörsület, a fogyasztási
szövetkezet, a hitelszövetkezet, a
sportegylet és a végvári Magyar
Párt nevében. Ezután Pál György
dr. a Magyar Párt bányászati tagoza-
tának részvétét tolmácsolta, majd
Ajtay Gábor lelkész a mélyen
sujtott család nevében megköszönte
a megnyilvánult részvétet. A mé-
lyen megindító gyászszertartás a
dalárda énekével ért véget.

— A külügyminiszter külföldi útja.
G h i c a herceg külügyminiszter
esütörtökön külföldre utazik. A kül-
ügyminiszter szabadsága alatt kül-
politikai természetű látogatásokat tesz
Rómában és Párisban. Távollétében
valószínűleg Argetoianu ve-
zeti ideiglenesen a külügyminiszte-
rium ügyeit.

— A mehalai lelkészválasztás epi-
lógusa. P l a v o s i n János elhalá-
lozásával megüresedett mehalai görög
keleti román lelkészi állást, mint is-
meretes, P o p o v i e s Virgil giro
dai lelkéssel töltötték be, aki az iz-
galmas lefolyású választáson többsé-
get kapott. A választást most három
mehalai lakos az aradi püspökséghez
megfeleltette, azzal az indokolással,
hogy szabálytalanságok történtek,
amennyiben olyanok is voltak, akik
többször szavaztak. Az aradi püspök-
ség az ügy megvizsgálásával G e o r-
g e a János aradi konzisztórium
ügyészt bízta meg, aki a napokban
Temesvárra érkezik.

— Pikáns interpelláció. Politikai
körökben nagy érdeklődéssel várják
a kamara esütörtöki ülését. Ekkor
mondja el interpellációját M a r e s
képviselő a Vidriughin-éra alatt a né-
metországi A. E. G.-nél rendelt szál-
darab vasuti mozdony szállításából
kifolyólag. Az interpelláció leleplez-
éseket ígér.

— A sajtószabadság nevében. A
brailai ügyesség a rendtörvény
alapján letartóztatva Crisan u-
jságitót, ide a törvényszék vádtaná-
csa másnap elrendelte szabadlábra
helyezését. Crisan ellenzéki lap
munkatársa.

Nyaraltatás

a Püspök-fürodében gyerekeknek

(állandó tanárnói felügyelettel szülő-
k nélkül is) és felnőtteknek villalaksban,
lakás és kitűnő ellátás tetszés szerin-
t orth. köser vagy magyar konyha

havi 3500 lei.

Rádiumos hullámfürodje és strandja
szencziácio! Szellemileg kimerültekek
elsörendü.

— Időjárás. A meteorológiai intézet
jelenti: Rendkívüli meleg időjárás
várható emelkedő zivatarhajlammal.

— Érdekes rágalmazási per. A te-
mesvári törvényszék tegnap érdekes
rágalmazási pert tárgyalt, melyet
V u i a Szalvátor dr. orvos indított
G á b o r Liviusz dr. orvos ellen a
Fehér Kereszt kórház kettéosztásából
keletkezett viták során tett kijelenté-
sei miatt. A járásbírósa annak ide-
jén elmarasztalta Gábor Liviusz drt.
aki a törvényszékhez felebbezett. A
törvényszék tegnap a járásbírósa
ítéletét megváltoztatta és Gábor Li-
viusz drt a rágalmazás vádjá alól
felmentette.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Pe-
lits Antal, Bölényi Ibolya, Kisuri
Klára, Varga Sándor, Trilsch Ilona,
Holzer Anna, Kigyósi Ilona és Medve
Juliánna. Meghaltak: László Imre 47,
Fekete József 66, Cereel György 21,
Augustin József 30 és Birau Éva 78
éves korában.

— A konstancai nagy tűz. A kon-
stancai villanytelepi nagy tűz ügyé-
ben még mindig tart a vizsgálat. A
villanytelep mindössze tíz millió leire
volt biztosítva, a többi kár a várost
éri és ez meghaladja a harminc mil-
lió leit. Konstancában és a közeli
fürdőhelyeken egyelőre petroleummal
világítanak. A vizsgálat a bűnösség
megállapítására még folyamatban
van.

Bucsut vett

17 városi tisztviselő a hivatalától

Nehéz dolog elbucsuzni az íróas-
zaltól, amelyet a tisztviselő évtize-
deken keresztül megszokott, meg-
szeretett és amely mellett a kenyé-
rét kereste. Ezen a fájdalmas aktu-
son esett keresztül tegnap Temes-
vár városának tizenhét tisztviselő-
je. Valamennyit nyugdíjazták és
pedig részben azon a címen, hogy
betöltötték szolgálati idejük har-
mincadik, vagy életkoruk ötvenhe-
tedik évét. A távozóik között van
S c h i m m e r István volt rendőr-
kapitány, aki mint fiatal ember jogi
tanulmányainak elvégzése után ke-
rült a városhoz és néhány évi szol-
gálat után erzsébetvárosi rendőr-
kapitány lett, majd az impérium-
váltás után a gazdasági hivatalba
osztották be. Hasonló sorsa lett
S c h e m m e l Viktor volt gyárvá-
rosi rendőrkapitánynak, aki az új
uralom idején előbb a fuvartelepen,
majd a könyvelésben teljesített
szolgálatot és most szintén meg-
szűnt aktív hivatalnok lenni. Raj-
tuk kívül kivonult tegnap a város-
háztól P a s c u Emil főszámvevő,
W e l t n e r Armin dr. pénzügyi fel-
ügyelő, B o n r á t h Virgil könyv-
velő, F i n k e Árpád könyvelő,
H o r v á t h János pénzügyi ellen-
őr, O t t Imre, H o r n y á k Ist-
ván, S t u r m Ede és W i l d Károly
városi pénzügyi tisztviselők, R ó-
z s a Henrik iktató, B a u e r Henrik
a városi gazdaság vezetője, T ó t h
Ferenc főlevéltáros, B a l o s u Dé-
nes városi mérnök, R a f i n s z k y
József műszaki tisztviselő és
H u h n Irma, a városi zeneiskola
tanárnője. Pascu Emil és Balosu
Dénes kivételével, akik csak az im-
périumváltás után kerültek a vá-
roshoz, mindnyájan hosszú időn ke-
resztül teljesítették a városnál szol-
gálatot. A közönség, amely az évti-
zedek során becsülni tanulta őket,
hiányukat fogja érezni. A nyugdi-
jazottak között van H o r s e a Kor-
nél városi főmérnök is, azonban te-
kintettel különböző megkezdett és
bevégzendő munkákra, ez év végéig
fog még szolgálatot teljesíteni.

Megakadályozták a felszólalásban

Sándor József magyarpárti szenátort, aki Anghelescu volt liberális miniszter támadásait akarta visszautasítani

A kamara délutáni ülésén folytatódott a költségvetési javaslat tárgyalása. A n t o n e s c u Viktor liberális az első felszólaló, aki úgy találja, hogy a költségvetési hiányokat nemcsak a rossz gazdálkodás, hanem az általános világháza is okozta.

H e d r i e h János szász tiltakozik a lelkésznek kongruenssökkentése, valamint a kisebbségi egyházak segélyének leszállítása ellen.

S c h i n a a tisztviselők érdekeit szálta sikra.

L u c i a n szocialista mondott ezután hosszabb beszédet.

Nézete szerint még ez a módosított költségvetés sem reális, mert így is három milliárd lei

lesz a deficit. Nem talál fedezetet a hadsereg félmilliárdos szükségletére, ezenkívül a két milliárd leit meghaladó belső adósság kifizetéséről sem történt gondoskodás. A javaslatot hiányosnak tartja.

D. R. J o a n i t e s c u megállapítja, hogy ez a javaslat szükségtelen volt. A r g e t o i a n u a választási harc idején nemlétező tíz milliárdos költségvetési hiányról beszélt és ennek igazolására volt szükség erre a javaslatra, amelynek számadatai körül különböző titokzatos dolgok történtek.

A szenátus délutáni ülésén nagy

vihar volt. S á n d o r József magyarpárti válaszolni akart A n g h e l e s c u délelőtti támadásaira. Mielőtt még szóhoz juthatott, Mota lelkész megelőzte és kijelentette, hogy az erdélyi románság a magyar uralom idején sokat szenvedett és türelemmel viselte sorsát. Tehát a magyarok se félrelenkedjenek.

Sándor József beszédébe akart fogyni, a szenátusban azonban óriási zaj és lármát támadt.

— Üljön le — kiáltottak Sándor felé, aki nyugodtan csak ennyit válaszolt:

— Támadtak, tehát védekezni akartam.

— A temesvári gyermekszínház bemutatkozása. Julius 11-én, szombaton és 12-én, vasárnap este a városi színházban a G é s á k című operett kerül előadásra, melynek az ad különleges érdekességet, hogy az operett minden szerepét gyermekszínészek alakítják. Az előadás a K a s s a y Károly vezetése alatt álló temesvári gyermekszínház együttesének bemutatkozása lesz. A társulat tagjai ismert temesvári urigyermekek, akik énekekben, táncban és játékokban elsőrangú nyújtanak. A társulat primadonnája K r a e h t u s z Irén, szubrették S t e i n Márta és L ö b l Magda, a bonviván B o t o s Gyuri, a közkezdelt komikus K a r e z a g Tibi, Z ö l d h e l y i Bandi és F r i e d l Frici, aki a konferenszi szerepét is betölti, míg a hősszerelmes U n g o r Karesi. A táncokat B e g o v i e s Emil tanítanár, míg az énekszámokat K a r e z a g Miklósné tanítja be. Az előadást mozihelyiségek mellett tartják meg. Jegyek elővetelben a színház pénztáránál válthatók.

* A gyárvárosi Erzsébet Leányklub e hó 12-én, vasárnap délután négy órai kezdettel a gyárvárosi Telekház utca 7. szám alatt levő kerthelyiségében kerti ünnepélyt rendez. A közönség szórakoztatására a rendezőség tartalmas műsort készít elő. Hűsítőkről a leányklub vezetősége gondoskodik.

A Lugosi Torna és Vivó Egylet most tartotta évi tisztújító közgyűlését. A szép multra visszatérő egy esület ebben az évben ünneplő meg husz éves fennállását. A közgyűlés elhatározta, hogy a jubileum alkalmával szeptember hónapban nagyszabású sportünnepséget rendez. A közgyűlés azután az új tisztikart választotta meg, amely a következő: elnök Litsek Zoltán dr., alelnökök Folberth Károly, Szidon János, Wiener Hugó, ügyvezető igazgató Ilca István, főtitkár Kapeza Gyula, titkár Sohn Albert, pénztáros Szász Gerő, ellenőrök Kókay Lajos, Fischer Richárd dr., ügyész Körösy Aladár dr., orvosok Vince Aladár dr., Horger Ferenc dr. Végül a különböző szakosztályvezetőket választották meg.

— Sztrájkolnak a spanyol telefonisták. Madridból jelentik, hogy a spanyolországi városokban a telefonalkalmazottak egymásután sztrájkba lépnek. A sztrájk oka az, hogy felmenték a telefonisták munkaidejét, ellenben a fizetést csökkentették. Az egész országban a telefonalkalmazottnak körülbelül a fele sztrájkol.

— Megtálták a halálos fürdés áldozatának holttestét. A városi strandfürdőben, miként megirtuk, fürdőzés közben a vízbe fulladt M a r c u Aurél huszonegy éves, dévai illetőségű műgyógyászati hallgató, akinek holttestét a legszorgosabb kutatás ellenére sem találták meg. Tegnap reggel a járőrök a turbinák közelében uszórúhas holttestet találtak a Bega vizében. Azonnal értesítették a rendőrséget, amely megállapította, hogy Marcu Aurél holttestét dobta a parthoz közel a Bega. A szerencsétlen véget ért fiatalember holttestét a gyárvárosi temető halottasházába szállították.

— A nők társadalmi helyzete és a feminizmus. W i r k o r István A feminizmus című 64 oldalas kis füzetben ismerteti a feminizmust, a nőmozgalmakat, a nők helyzetét és törekvéseit. Küldjön be bélyegben 20 leit és Lepage Kolozsvár portomentesen küldi a könyvecskét.

— Vizsgálat a városi tejközpontnál. A temesvári tejközpont vezetősége ellen különböző vádak hangoztak el és azokkal a városi közgyűlés is foglalkozott. Tegnap Bukarestből Temesvárra érkezett P i c t o r e a n u belügyminiszteri vezérfelügyelő, hogy a tejközpont ellen elhangzott vádak ügyében a vizsgálatot lefolytassa.

— Nyugdíjazott vasuti főfelügyelő. E r d ö s Sámuel vasuti főfelügyelőt nyugdíjazták. Erdős harmincöt évig állott a vasut szolgálatában, husz évvel ezelőtt az orsovai osztálymérnökéget vezette, ahol az akkori árvizek alkalmával kipróbált szakértelemmel vezette a mentési munkálatokat. Orsováról Temesvárra került és éveken át a vasutigazgatóság mérnöki hivatalát vezette. Nyugdíjaztatásával a temesvári vasutigazgatóság egyik képzett főtisztviselőjét veszti el.

— Tömeges balesetek. Zsombolyán több baleset történt. S t e i n József gazdálkodó eselődleánya leesett a szénakocsiról és karját törte. B a n d e n b u r g János gazda szolgája ugyancsak a kocsiról zuhan le és szintén karját törte. A temesvári országuton S e r v o Mátyás lovai megvadultak egy arahaladó autótól, mire a kocsin ülő F e i t z Miklós és Margit leestek és súlyosan megsérültek.

— Öreg asszony gyanus halála. A temesvári kórházban tegnap délután meghalt B u r a u Éva hetvennyolc éves unipi asszony. Mivel a haláleset gyanus, az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását és utasította az unipi csendőrséget, hogy szintén ejtse meg a nyomozást, vajon nem bűnös uton tették el az asszonyt láb alól.

ROLLÓK

Gyári lerakat:
Singer, Gyár., Fő-u. Telef. 13-25

— Életunt asszony. K o r n é l Katalin, negyvenkilenc éves nagyörszi asszony a lakásában felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Tettének oka ismeretlen. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

* Több kedvezményes utazás Budapestre. A magyar államvasutak a most megnyitott budapesti iparművészeti kiállításra július 31-ig igazolványokat, becsátolt ki, amelyekkel bármely határállomásra Budapestre és onnan vissza bármely határállomásra, egyharmadkedvezményel lehet utazni, vagyis első osztályon másodosztályú jeggyel stb. Az igazolvány érvényessége nincs Budapesten való tartózkodáshoz kötve és egyben belépőjegyül is szolgál a kiállításra, ahol is kell bélyegeztetni. Az igazolványok c s a k a z o d a u t a z á s r a is igénybe vehetők. Az igazolványok darabonként 120 leiert a Déli Hírlap kiadóhivatalában kaphatók. Vidékre a pénz előzetes beküldése ellenében küldjük. Ebben az esetben portóra külön 18 leit kell beküldeni.

SZÁZAVÁL ÖLIK A KINAIÁKAT. Kóreában már napok óta tüntetések voltak az ott lakó kínaiak ellen. Tegnap a tüntetések zavargásokká fajultak, amelyeknek lefolyása igen véres volt. A csőcselék megrohanta a kínai házakat, száznál több kínait megölt, igen sokat megsebesített, kétszáz kínai házat pedig teljesen elpusztított. Azután megrohanták a kínai üzleteket és kifosztották azokat. A hatóságoknak csak nagynehézen sikerült a rendet helyreállítani. A japán sajtó szerint Tokióban aggodalommal figyelik a koreai eseményeket.

— Nyolcvanöt éves aggyasztán titokzatos halála. A temesvári ügyészség titokzatos haláleset ügyében indította meg a nyomozást. Két nap előtt a szentandrási csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy P i l e z e r András nyolcvanöt éves jómódú szentandrási gazdálkodó vízzel tele hordóba esett és megfulladt. Az ügyészségen azonban nem tértek naprendre a különös haláleset felett és N i c o l a u s György vezetőügyész intézkedésére a szentandrási csendőrség megindította a nyomozást. Ez szintén az az eredménnyel végződött, hogy az öreg Pilezer halála gyanus. Az ügyészség erre úgy intézkedett, hogy a halál okának pontos megállapítására elrendeli Pilezer holttestének felboncolását. A boncolást V a s c a n Demeter dr. ügyészségi orvos végzi és ennek eredményétől függ az ügyészség további magatartása.

— Fogházra ítélt községi bíró. A mezőgazdasági kamarai választások idején Andras György tanár, aki egyben murányi földbirtokos, a községi bírótól erre nézve hivatalos bizonylatot kért. A bíró a bizonylat kiadását megtagadta azzal, hogy nem hajlandó az aversecánusoknak szíveséget tenni. Később Baran Koriolan dr. polgármester ki akarta adni a kért bizonylatot, akihez azt a bíró eljuttatta, azonban Andras az átvételt megtagadta és a bíró ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt feljelentést tett. Az ügyet a vingai járásbírósg tárgyalta és Paulisan Szevér községi bírót egy havi fogházra és állásának elvesztésére ítélte. A példás ítéletet Paulisan megfélebbizte.

* Aranyér ellen: HAEMORSAN! Olcsón kapható a gyógytárakban.

— Az ellopott kabát megkerült. G r u b i Vidor, tizennyolc éves józsefvárosi fiatalember még június hónapban bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a Scudier-parkban ellopta a kabátját. Grubi este a Scudier-parkban tartózkodott és a nagy hőségben levetette a kabátját, amelyet a pad támlájára helyezett el. Időközben elsundikált és mire felébredt, a kabát eltűnt. A véletlen segítségével most sikerült a kabátot visszahozni. Grubi Vidor ugyanis a józsefvárosi állomás közelében egy fiatalemberre lett figyelmes, aki az ő kabátját viselte. Rendőrt hívott, aki a fiatalembert bekísérte az állomás rendőrségére. Kiderült, hogy a tolvaj N a d a b a n György huszonnégy éves munkanélkülivel azonos, aki nyomorával védekezett. Őrizetbe vették és megindították ellene az eljárást.

230 lel 1 m² elsőrangú **PARKETT 130** **KRAUSER-nál**
TOLGY TELIESEN SZARAZ TIMISOARA IV. TELEFON 18-46
lel 1 m² elsőrangú **BUKK**

— Az aradi gimnázium visszakapta nyilvánossági jogát. Pacha Ágost temesvári püspök többszöri közbenjárására Jorga miniszterelnök mint közoktatásügyi miniszter ígéretet tett az aradi katolikus magyar tannyelvű főgimnázium nyilvánossági jogának visszaadására. A posta tegnap kézbesítette a közoktatásügyi miniszterium rendeletét, amely visszaadja a nyilvánossági jogot az aradi katolikus gimnáziumnak. Egyelőre csak katolikus növendékek látogathatják az aradi gimnáziumot, azonban kilátás van rá, hogy a parlament őszre megszavazza a szülők szabad iskolaválasztásáról szóló törvényt és akkor más vallású magyar anyanyelvű tanulók is beiratkozhatnak oda.

— **A megtámadott rendőr.** Tegnap éjjel a józsefvárosi Eötvös-utcában nagy botrány játszódott le. Georgescu István rendőrt, aki akkor nem volt szolgálatban, megtámadta egy Lupescu Miklós nevezetű harminc éves férfi, aki különböző ügyek miatt eddig hat esztendőt töltött fogházban. A megtámadott rendőr segélykiáltásaira elősietett a szolgálatos rendőrök is és a botrányozó férfit bekísérte a rendőrségre. Megindult ellene az eljárás.

— **Megdöbentő gyilkosság történt Szatmáron.** Egressy Mária hetvennyolc éves öregasszony hirtelen meghalt, azonban a szomszédok azt rebesgették, hogy nem természetes halállal halt meg. A rendőrség megindította a nyomozást, letartóztatta az elhunyt leányát és Bresch János nevű vejét, akik végül is bevallották, hogy seprűnyéllel addig verték anyjukat, amíg élet volt benne. A nyomozás arra is kiterjedt, miként volt lehetséges, hogy a halottkém a holttesten nem vette észre a külső sérülés nyomait.

— **Városi és köztisztviselők az „Igiena” uszodájában 10 leíért fürdőnek.**

— **A temesvári házépítkezési szövetkezet közgyűlése** most volt és annak keretében Légrády István foglalkozott a súlyos gazdasági krízissel, amely a szövetkezet életében is érezteti hatását. A közgyűlés elfogadta a múlt évi mérlegét és megadta a felmentvényt azzal, hogy a törvény keretein belül a régi vezetőség az üzletmenetért továbbra is felelős. Az új igazgatóság és felügyelőbizottság a következőképpen alakult. Heim Ernő dr., Légrády István, Luchici György, Roosz Péter, Subtire Jonel dr., Codrean Tivadar, Cséky István, Jivan Szilviusz és Kazinczy Károly. A felügyelőbizottság tagjai Engel Irén, Laub Ferenc, Völlmann Ferenc, Bartl József, Bojin János és Sipitzky Mihály lettek.

* **Dr. Velicsek Szanatóriuma Boesamontana.** A Bánát egyetlen fizikális diétás gyógyintézete, gyógyfürdő vidéken, kitűnő ozonidus levegőjű nyugalmas helyen. Kitűnően javulva az idegrendszer, légzőszervek, emésztőszervek, anyagcsere, véredény stb. bántalmaknál. Kitűnő gyógyhely lábadozók, testileg és szellemileg kimerültek számára. Elsőrendű diétás konyha, egyéni kezelés, saját tehenészet. Prospektus, évad szeptember végéig.

Kiragadta a revolvvert egy ismeretlen fiatalember kezéből és az utcán öngyilkosságot kísérelt meg

Budapesten a Teréz-körut egyik csemegeüzlete előtt izgalmas jelenet játszódott le. Pásztor Endre magánhivatalnok az üzletben bevásárlást eszközölt és amikor az üzletből kijött, a kicsi csomagot a zsebébe akarta tenni. A csomag azonban nem fért el jól a zsebében, azért kivette onnan a revolverét, hogy azt egy másik zsebbe tegye. Ebben a pillanatban odaugrott hozzá egy fiatalember, kikapta Pásztor kezéből a revolvvert, azt saját mellének irányozta és elsütötte. A revolver szerencsére esütörtököt mondott, mire Pásztor Endre, aki közben visszanyerte lélekjelenlétét, ki akarta venni a fiatalember kezéből a revolvvert. Dulakodás támadt közöttük, miközben a revolver háromszor egymásután elsült. A két du-

— **A temesvári Sloga jótékonycélu dalegylet** e hó 19-én, vasárnap este nagyszabású nyári mulatságot rendez elsőrangú hangversennyel a sörgyár lombos és hűvös nagykertjében. A hangverseny során többek között a múlt hónapban lefolyt jugoszláviai dalversenyen ezüst serleggel díjazott kardalokat is előadják. A Szerb Ifjúsági Kör jólmert tamburászenekara ugyancsak szerepel a műsorban. Az egyesület barátait ezuton tisztelettel meghívják.

— **Enyhített büntetés.** Három év előtt a Gyárvárosban Mehédinti Trandafir rendőrőrmester és Sebastian Oreste közrendőr megverték Muscan Demeter rovítt multu embert, aki sérüléseibe belehalt. Muscan közismert alakja volt a gyárvárosi alvilágnak, emberölésért elítélték és a temesvári fogházban kést rántott az igazgatóra. Kiszabadulása után újabb büntényt követelt el és a rendőrség akkor az egyik koresmában fogta el. Muscan ellentkezett a rendőrökkel, mire alaposan megverték ugy, hogy meghalt. A törvényszék az őrmestert három évi súlyos börtönrre, a rendőrt pedig egy évi börtönrre ítélte. A

kodó fiatalembert nagy tömeg vette körül és tisztán véletlen szerencse, hogy a golyók senkit nem találtak el. Nagynehezen sikerült az ismeretlen fiatalembert megfékezni és a revolvvert tőle elvenni. Az odahívott rendőr igazoltatta a fiatal embert, aki a más revolverével akart öngyilkos lenni és akkor kiderült, hogy az illető Léner István lélepitett hivatalnok. Elmondotta, hogy már régen foglalkozik az öngyilkosság gondolatával és eltökélt szándéka volt, hogy az éjjel a Dunába ugrik. Amikor azonban meglátta Pásztor kezében a revolvert, önkéntlenül kikapta azt kezéből és agyon akarta magát vele löni. Minthogy öngyilkossági szándékáról nem akart lemondani, saját érdekében őrizetbe vették.

temesvári tábla tegnap tárgyalta az ügyet. Brudariu Adrian védőbeszédében kifejtette, hogy nem lehet tudni, vajjon melyik vádlott uttlegetése következtében halt meg Muscan, aki különben fellépésével maga adott alkalmat a rendőri atrocitásokra. A tábla elfogadta Brudariu érveléseit és az őrmester büntetését egy évre, a rendőrt pedig hat hónapra leszállította.

— **Kisfiú halálos furdőzése.** Ótelek község közelében a Begából kihalászták Turi Antal tíz éves magyarszentmártoni fiu holttestét. Turi Antal néhány nap előtt fürdés közben a vízben lelte halálát. A holttestet szülei hazaszállították és otthon temették el.

— **Tolvajok garázdálkodása.** A józsefvárosi rendőrséghez tegnap két feljelentés érkezett lopás miatt. Az egyik Oprea Miklós józsefvárosi Paesirta-utcai lakosé, akinek a Blaskovics-telepen most felépített házáat fosztották ki a betörők, míg a másik feljelentést Van György józsefvárosi Eötvös-utcai lakos tette, akinek ugyancsak a Blaskovics-telepen levő házából különböző háztartási holmit vittek el a tolvajok.

Mozi

Szenvedélyes szerelem A Forum mozi új hangos-film ujdonsága

Gaidarov Wladimir, a robusztus és markáns némafilm színész, akinek minden egyes alakítása cseményzamba ment, első hangosfilmjével lép a nyilvánosság elé. Szenvedélyes szerelemben izgalmas és percről percre fokozódó feszültségkörben kiváló alakítást nyújt. Nemcsak a színészi alakítás, hanem a cselekmény maga is lebilincseli a nézőt. Az alkoholcsempész életveszélyes és hazárd esetéből meríti a film cselekményét és a mesebe úgyesen illeszkedik egy bájos szerelmi történet. A filmben a néző állandóan visszafogott lélekzettel várja a következő jelenetet. A főszerepben Gaidarov mellett Ika Rina, csillogó művészi és kifejező alakítással tündöklik. A kitűnő rendezés szintén Gaidarov munkája, aki ezuttal új olaszról mutatkozik be. Az új film nagyon tetszett és a Forum-mozismét elsőrangut és kitűnőt nyújt a közönségnek.

NONO, NANETTE

Bemutató a Capitol moziban

A színek káprázatos tobzódása, szívekhez szóló, hangulatos muzika, szellemesen felépített, ötletes szívsz és elsőrangú szereplők kitűnő összejátéka alkotja a First National Picture legújabb nagyszabású revüfilmjét, melyet a Capitol mozi előzött műsorára. Szébbnél-szebb, gyönyörű kiállítású revüszámok váltakoznak, a görlok és boyok, filmstilizták egész tömege mozog, a műterrendező és a kedves népszerű színgerszmok sorozata vidám, kegyes hangulatot kelt. A szereplők temperamentumos, közvetlen játékában hozzájárul a film osztályos sikeréhez. Bernice Claire a jó szöke revüprimadona behelöl csengő hangjával és finom disztinzióval modorával, úde fiatalságával egy csapásra megnyeri a közönség szeretetét. A szimpatikus, elegáns fiatal bonviván Alexander Gray minden mozdulata megnyerő, hazja pedig ezuttal is a régi lány hátton, amely a film slágereinek fülbemászó dallamain át mindenkit meggyeri. Bizonyosra vehető, hogy a No-No, NANETTE-nek őszinte sikere lesz.

Mozi mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Nono, Nanette. (Színes hangosfilm.)

Forum mozi: Szenvedélyes szerelem. (Beszélő film.)

Szerkesztői üzenet

B. M. Orezyfalva. Ebben az évben a vasúti vezérigazgatóság az üggyezvezt weekend-jegyeket megléptette életbe. Kedvezményes jegyeket csakis a fürdőállomásoknak minősített helységekre adnak ki. Az ilyen jeggyel oda lehet utazni és ugyancsak a jeggyel hazafelé utazni is. Az állomáson való lepeccsételést utazóknak visszafelé az utat vasuton megtudni. Hogy ezek a jegyek milyen állomásokra érvényesek, arra nézőleg mely állomásfőnökség felvilágosítást nyújt.

Lipcsei őszi
mintavásár

1931. aug. 30. — szept. 3.

Mintavásár a belváros 40 vásárpalatájában.

Építési-, házi- és üzemi szükségletek vására

a kiállítás 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 és 20. számú csarnokaiban.

Dus választék áttekinthető rendezésben!

Kérjen részletes felvilágosítást utazási és egyéb kedvezményekről!

LEIPZIGER MESSAMT LEIPZIG

Angerbauer Jenő Temesvár, I. Str. General Praporgescu 3. Telefon: 70.

Rádió

Szerda. (Július 8.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Román és könnyű zene. 6 óra 10: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Thaler csellóművész hangversenye. 8 óra 45: Stein Edvárd zongoraművész hangversenye. 9 óra 15: Hegedűhangverseny. Budapest. 9 óra 15: A második honvéd-gyalogezred zenekarának hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Jároka Feri és cigányzenekarának hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: 'A' hangverseny folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: B. Czeke Vilma meséi. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Ahogyan a törvény születik. Barcsa Zoltán dr. előadása. 5 óra 30: Marik Irén zongorahangversenye. 6 óra: Gyermektragédiák. Irta és felolvassa Wiesingerné Kádár Pldikó. 8 óra 30: A Fővárosi Zenekar hangversenye a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból. Közreműködik Országh Tivadar hegedűművész. 7 óra 45: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 3 óra 30: Kabaré-est. Rendezi Bekffy László. Utána hírek, majd szalonzenekari hangverseny. Bécs. 11 óra: Zenekari hangverseny. 12 óra 40: Gramofonzene. 3 óra 20: Délutáni hangverseny. 5 óra: Puccini élete és művei (előadás). 7 óra 35: Hangverseny. 10 óra 15: Szórakoztató zene. Belgrád. 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 7 óra: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra 30: Nemzeti dalok. 9 óra: Énekhangverseny. Langenberg. 8 óra: Katonazene, közben dalok, majd szórakoztató zene. 11 óra: Táncczene.

Csütörtök. (Július 9.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Táncczene a Lidó medencéjéből. 6 óra 10: A táncczene folytatása. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Cretzoiu operanekesnő hangversenye. 8 óra 10: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 9 óra 15: A hangverseny folytatása. Budapest. 9 óra 15: Hangverseny Pál Ilonka (ének), Nánási Erzs (zongora) és Singer Bolyka (hegedű) közreműködésével. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: A rádió házi kvartettjének hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: Verbunkosok. Bura Sándor és cigányzenekarának előadásában. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Balassa Bálint szerelme. Anna. Irta és felolvassa Vándor Iván. 5 óra 30: Másfélóra könnyű zene. 7 óra: Költemények és jelenetek. Előadják Szabó Margit és Lehotay Árpád. 8 óra: Népszínmű részletek Bodán Margit és Cselényi József előadásában, Horváth Gyula és cigányzenekarának kíséretével. 9 óra 30: Hírek, majd Wagner Richard: Az istenek alkonya című operájának gramofon-előadása. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Zenekari hangverseny. 12 óra 40: A hangverseny folytatása. 3 óra 20: Szimfonikus hangverseny. 4 óra 50: Gyermek-

mese dalokkal. 7 óra 30: Verdi: Trubadur című operájának előadása. 10 óra 15: Esti hangverseny. Belgrád. 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 7 óra: Kávéházi zene. 10 óra 50: A rádiónégyes hangversenye. Langenberg. 8 óra: Mai zeneszerzők hangversenye, utána Beethoven: Pasztorálé szimfóniája, majd könnyű zene. 11 óra: Táncczene. Milánó. 7 óra 15: Tarka zene. 7 óra 45: Gramofonzene.

8 óra 45: Operaelőadás. Prága. 7 óra 20: Katonazene. 8 óra 10: Zenekari hangverseny. 10 óra 25: Orgonahangverseny. Róma. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. Strassburg. 6 óra: Opera- és operett részletek. 7 óra: Könnyű zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 45: Esti hangverseny. Varsó. 8 óra 15: Könnyű zene. 10 óra 30: Hangverseny. 11 óra: Könnyű- és táncczene.

Röszgazdaság

Beszüntette fizetéseit az Első Nagyszentmiklósi Takarékpénztár, amely a Bánság egyik legrégibb pénzintézete.

Az Első Nagyszentmiklósi Takarékpénztár, a Bánság egyik legrégibb bankja beszüntette a fizetéseit és a temesvári törvényszékhez kényszeregyezés iránti kérelmet intézett. A pénztár elmondja, hogy a súlyos fizetési viszonyok miatt imobillá vált, kihelyezett tőkét nem tudja behajtani, a hitelezőinek száz százalékos egyezséget ajánl fel és így tulajdonképpen moratoriumot kér. A bank 19.885.560 lei aktívát és 17.149.430 lei passzívát mutat ki. A hitelezőket három év alatt akarja kielégíteni, negyedévenként fizetendő részletekben. Az Első Nagyszentmiklósi Takarékpénztár még 1869-

A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgatóválasztmánya július tizenharmadikán délelőtt feltizenegy órakor ülést tart. Napirenden az aviaticai bélyegek használatának kérdése, több vámügy és a szövetségetek működése szerepel.

Román-osztrák gazdasági tárgyalások. Tegnap délelőtt Bécsben, a külügyminiszteriumban megkezdődtek a román-osztrák kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások. A tegnapi tárgyalások alkalmával ismertették a két ország álláspontját több gazdasági természetű kérdésben. A részletes vita ma kezdődik.

Elkészült jótanács. A kamara gazdasági bizottságának tegnap tartott ülésén a földművelésügyi miniszter hangsúlyozta a kormányának azt a célját, hogy a gabonakiviteli prémiumot a gazdák közvetlenül kapják. Ezért azt tanácsolja, hogy a kisgazdák alakítsanak a szállítások idejére alkalmi szövetkezeteket. Eltekintve attól, hogy a prémiumot a gazdák a gabonakereskedőktől is megkapják, talán egy kissé elkészt a miniszternek ez a jótanácsa. A gazdáknak, hogy adósságaiknak legalább a kamatait megfizethessék, sürgősen kell a pénz, amelyet pedig csak a termés értékesítésével szerezhetnek meg. Így a szövetkezetek alakítására vonatkozó mozgalmat kora tavasszal kellett volna megindítani, aminthogy a kiviteli prémium megállapítása is az egész termésértékesítési akció július közepén egy kissé elkészt — az idei évre.

ben alakult és a Bánság legszolidabb bankja volt. Alaptőkéje fokozatosan növekedett és 1930-ban tartott közgyűlése alkalmával, amikor négy régi igazgatósági tag kivált, újabb tízezer darab részvény kibocsátásával az alaptőkét négy millió leire emelték. A négy millió lei alaptőke mellett a bank tizmillió leien felüli betéteket kezelt. A törvényszék legközelebb foglalkozik a kényszeregyezési kérelemmel. Nagyszentmiklóson a pénztárat fizetésektelensége nagy felháborítást keltett, mert a kispolgári társadalom bankja volt és őszinte bizalmat élvezett.

Már az iparosoknál is. A szatmári iparostársadalom kilencvenkilenc százalékban magyarokból áll. Legutóbbi közgyűlésükön tehát magyar vezetőséget választottak. Ezt a választást a prefektus megsemmisítette. Amikor az új választást meg akarták tartani, rendőrök oszlatták fel a gyűlést és a prefektus közölte, hogy az iparostársadalom ügyeinek intézésére ideiglenes bizottságot nevezett ki. Ebben a bizottságban benne vannak az összes szatmári román iparosok. Öten vannak.

Gabonárák magánárfolyama a következő: bánsági régi buza 300 lei, tengeri 270 lei, árpa 235 lei, repce 550 lei, új buza 285 lei száz kilónként. Az irányzat a buzában tartózkodó.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 307,50, Párisban 15,20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816,50, dollár 167,90, hollandi forint 67,65, dinár 2,99, francia frank 6,5850, olasz lira 8,80, cseh korona 4,9825, német márka 39,90, osztrák schilling 23,65, magyar pengő 29,22, svájci frank 32,58, belgas (öt belga frank) 23,40.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Július 7.) Leszámitolóbank 85,78, Kereskedelmi Bank 93,6, Angol-Magyar Bank 64, Magyar Hitel 55,8, Pesti Házai 146,5, Drasche 83, Csáky-Prackfalvi —, Uriányi 68,5, Rima 37, Salgó 33,5, Általános Kőszén 418, Beocsini 150, Násici 87,5, Spodium —, Szikra 245, Ganz-Danubius 27, Magyar cukor 84, Déleukor 85, Lipták —, Egis —, Nóva 21,5, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levezetés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Allástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés húsz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megrádjítja a hirdetést.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvaróban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Józsefvárosban: March-trafik, Küttel-tér.

Jelégis hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelégivel ellátott irásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Alkalmazás

Rikkancsok magas jutalékkal felvétetnek. Jelentkezni d. e. a lap kiadóhivatalában.

Mindenes

jó bizonyítványokkal azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. (1910)

Allást keres

Házvezetőnői

allást keres jobb nő, idősebb házaspárnál vagy magányos urnál. IV., József-tér 10. Lengyel. (1903)

Lakás

Kertes lakást

4-3 szobával, teljesen modern tég. esetleg nov. 1-ére bérebe kerek. Cimeket a kiadóba kérek. (1674)

Modern

három szobás utcai lakás a Fő utca 33. sz. alatt augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet II., Vécsey-u. 2. II. 8. alatt. (1898)

Kisebb modern

üzlethelyiség a Gyárvaros legforgalmasabb helyén augusztusra kiadó. Bővebbet II., Vécsey-u. 2. II. 8. (1899)

Keresek

november elsejére 3 esetleg 4 szobás modern lakást. Cim a kiadóban. (1919)

Bérelnék

november elsejétől 3-4 szobával bíró kertes házat. Cim a kiadóban. (1920)

Zongorázik Hegedül? Van gramofonia

Kottát, hangszert, lemezt addig ne vásároljon, amíg az új magyar zeneműkereskedés árjegyzékét nem látta! Araink minden más cég áránál olcsóbbak! Kedvezményeink meglepőek! Kérje azonnal magyar árjegyzékünket! Cim: Scala, Bucuresti, Cas. Post. 101. (586)

A próbihirdetések

Különféle

Gyümölcsajándékosok
és vendéglősök jutányosan igénybe-
vehetik a Temesvár-Gyárvaros, Nagy-
kereszt u. 28. sz. alatt lévő palinka-
főzdemet. (1901)

Adás-vétel

Zongora
jó állapotban jutányosan áron eladó
Cím a kiadóban. (1682)

Kis családi ház
olcsón eladó. Vörös csárda 79. (1904)

Eladó
4 karosszék. II., Vadászerdei-ut 11c.
Uj szám 60. (600)

Ház
udvari épület, 2 szoba, konyha, mel-
lékhelyiségekkel, kerttel, azonnal el-
adó Ujszabadfalú, 17. utca 27. szám.
(1906)

Kisebb bérlőház
jutányosan azonnal eladó. Cím a
kiadóban. (1908)

Megvételre
keresek egy vagy két kertit padot.
Paki Menyhért IV., Csillag-utca 68
sz. (uj) (1907)

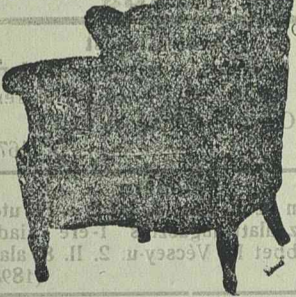
Vadonatúj
bicikli olcsón eladó. IV., Str. Ioffe 9
Topaviczky. (1909)

Eladó
12.000.— Leírt jó állapotban lévő
pianinó. Komplet hálószoba, hűgészto
generátor szintén jutányosan eladó.
III., Pokorni kolónia Str. Eneas 18.
(1911)

Eladó
ház a Hunyadi-uton 3 szobás lakással,
mellék helyiségekkel, nagy műhely és
az utcán lévő szabadhely építkezésre,
Mehalában fűszerüzlet, kevés házbér
és adóval, jömenetlén, olcsón eladó.
III., Bulv. Carol 73. ujsz. (1912)

Villa
szép egészséges helyen fekvő jutányo-
san eladó. Ugyanott egy prima ke-
reszthuros bécsi zongora eladó. II.,
Vadászerdei-ut 7. Szabó. (1913)

Tel. 206

F. PODRÁCZY
Timişoara II ker., Iskola-utca 10.
Műbutor kárpitos special borbutorokra

HYGIENIKUS GYERMEKKOCSIK
Általánosan kedvelt mély épít-
ésű formák. Összecsukható
sportkocsik.

Olcsó árak!
SCHWARTZ GYULA

Fő üzlet: Mercy-utca 2
Fióközlét: Bul. Berthelot 19
Telefon: 21-58.

Tévedés

Irtá: Miguel Zamacoia

Morsage csöndesen pihent kert-
jében. Nyári délután volt és élvezte
a semmittevés gyönyörűségét. Mőfjelett
örült annak, hogy kék az ég, a kék égről
aranyos nap süt le s ez a napsugár vastag
sugarban omlik be a kertjébe. Örömmel és
boldogan figyelte, hogy a virágok kitarják
kelyhüket a nap fénye felé és szeretettel fo-
gadják csókját.

Álmódzásában furcsa hang za-
varta meg. Valami szárazan csat-
tant a szomszéd kertben. Nem
tudta magának megmagyarázni,
hogy mi lehet ez a hang, de biztos
volt benne, hogy nyugtalanító je-
lenség. Száraz, apró, pattogó re-
cségés volt: úgy gondolta, ilyen
lehet, mikor a fegyver ravaszát
felhúzzák.

Morsage sohasem volt katoná,
csak gondolta, hogy ilyen lehet a
puska zöreje. Nem volt katoná és
a francia hadseregnek nem volt
oka sajnálni azt, hogy Morsage
nem tartozott harcossal közé. Gyáva
volt, de kíváncsi, szemfüles ember,
akinek környezetében semmisen
történhetett anélkül, hogy ő arról
pontos és kimerítő tudomást ne
szerzett volna. Ezért bármennyire
megijedt is az ismeretlen zajtól,
óvatosan odalopózott az ajtóhoz,
amely kertjét a szomszéd kerttől
elválasztotta és nesztelenül kinyit-
totta a kis kémlelőablakot.

Szomszédját látta meg, Petit-
grist, aki fegyverrel kezében rop-
pant óvatossággal húzódott a fal
mellé.

Morsage megdöbönt. Petitgris
és revolver! El sem tudta képzelni,
hogy Petitgris, a csendes eser-
nyőkereskedő, pisztolyt fog és így
sompolyog saját kertjében. Lero-
gyott egy padra, úgy gondoko-
zott.

Rájött, hogy valami szokatlan
dolognak kellett történnie. Petitgris
arról volt nevezetes, hogy azt sem
tudta, amit tudnia kellett volna.
Csendes és ostoba ember volt, akit
akart. Az asszony az ilyen kalan-

dok kiválasztásában kényelmes
volt. Most is a Petitgris ház má-
sik szomszédját választotta ki:
Lenormant urat, aki esinos és ka-
landvágyó fiatalember létere nem
vetette meg az asszony közeledé-
a felesége úgy esalt meg, ahogy
sét. Az asszony egyáltalában nem
csinált titkot viszonyából, az egész
világnak mesélte szerelmi életének
részleteit, kivéve természetesen azt
az egy embert, akinek mindezt
legjobban tudni kellett volna: az
urát.

Morsage agyába belevillant a
gyanu:

— Petitgris mindent tud!
Máris elképzelte, hogyan szer-
zett tudomást a dologról. Névtelen
levelet irtak neki, amelyben tude-
mására hozták, hogy felesége
ilyenkor szokott szeretőjéhez járni,
mert biztosan tudja, hogy férje
Párisban van. A becsületes keres-
kedőből egyszerre kibujik a vér-
szomjas oroszlán, odaáll az ajtó
elő, revolvert szorit kezébe és várja
feleségét szeretőjével együtt.

— Itt vér fog folyni! — gondol-
ta Morsage dr.

A következő gondolata az volt:
— Meg kell akadályozni!
Odaugrott az ajtóhoz, felrántot-
ta és így kiáltott:

Mit csinál Petitgris?
— En... én... lesek... kere-
sek...

— Nem teszi helyesen, — mond-
ta Morsage, miközben kivette ke-
zéből a revolvert és saját zsebébe
esuszattatta. — Maga talán azt hi-
szí, hogy igazságot szolgáltat, de
én biztosíthatom: gyilkol!

— Gyilkol... én... uram...
— Igenis gyilkol! Ma már nem
ad törvény sem ilyenre jogot...
— De uram... ön téved...

— Dehogy tévedek, biztosan tud-
om, hogy a kiöntött vér égre
kiált és elveszi méltó büntetését.

— Kérem... ha gondolja...
én... én... haza megyek.

Amikor Petitgris mögött becsa-

pódott az ajtó, Morsage szerett
volna megvergetni saját vállát.
— Két emberéletét mentette
meg!
Egy nevedóra telt el. Megérke-
zett Petitgrisné. Nagyon kutató-
zott körül és megszólította
Morsaget:
— Kedves szomszéd ur, nem
látta az uramat? Egész délután itt
les a kertben Harra a macskák
amely a baromfiudvarunkat nyu-
za és most sehol sem látom...
pedig revolver is volt nála.

CAPITOL-MOZI:

Július 8, 9, 10.

No, No, Nanette

Katóka légy a babám

Nagyszabású színes, hangos re-
vü-ismert sláger dalokkal

A főszerepekben:
Bernire Claire

és a kiváló operaénekes:
Alexander Gray

Rendezte:
John Francis Dillon

Concordia-film.

Az előadások kezdete: 6 és
9 órakor. Vasár- és ünnep-
napokon: 4, 6 és 9 órakor.

Kedvező időjárás esetén nyári
mozi.

Nagynyári cipő okkazió

Weisz Vilmosnál
I., Jendherceg-utca 5-a
Tekintse meg kirakataimat

Nyáron

a világ közvéleménye szerint
Budapest a legjobb város
Az itt lévő

BRISTOL SZÁLLODA

új rendszere a közönség
tetszését megnyerte.

Napi 12 P.-től kaphat

a szoba fekvésétől függőleg
lakast

és
elsőrendű teljes
ellátást,

Jöjjön, próbálja meg és mindig
csak hozzánk fog szállni.

Bristol Szálloda
Budapest—Dunakorzó

Ingyen nem

de a Déli Hírlap idei nyaralattási akciójával rendkívül olcsón

utazhat

bárbóv anélkül, hogy akár jegyről vagy
vizumról kellene gondoskodnia. Előre lefo-
galunk szobát panziókban és szállodákban.

Egyéni és társasutazások!
Az egyéni utazás nem drágább!

6000.- LEI a tizenegynapos program utazással, vasúti
jeggyel, szállodával, ellátással és bármely
olasz fürdőhelyen való tartózkodással.

Felvilágosítás és prospektus
a Déli Hírlapnál

Olcsó egyéni utazások Budapestre

a Déli Hírlap kiadóhivatalában kapható utazási igazolványokkal